

KLAGANDE

Rover Infraestructuras SA, A28111607

Ombud: Advokat Sylvia Lindén och biträdande jurist Louise Ljöstad

MOTPART

Trafikverket

Ombud: Advokat Johanna Jonsson

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Faluns dom den 19 december 2023 i mål nr 4790-23,
se bilaga A

SAKEN

Upphandling inom försörjningssektorerna

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår överklagandet.

Kammarrättens interimistiska beslut den 29 december 2023 upphör därmed
att gälla.

YRKANDEN

Rover Infraestructuras SA (Rover) yrkar att upphandlingen ska göras om.

Trafikverket anser att överklagandet ska avslås.

VAD PARTERNA ANFÖR I KAMMARRÄTTEN

Rover vidhåller det som anförts i förvaltningsrätten och tillägger i huvudsak följande till stöd för sin talan.

Det anbud som leverantörerna Infranord AB (Infranord) och TSO S.A.S (TSO) har lämnat uppfyller inte samtliga ställda obligatoriska krav.

Infranord och TSO har varit skyldiga att åberopa varandras kapacitet för att visa att de uppfyller ställda krav på teknisk och yrkesmässig kapacitet och förmåga. Varken Infranord eller TSO uppfyller var för sig den kapacitet som krävs. I sådant fall ska de till anbudet bifoga ett åtagande från det andra företaget, vilket de inte gjort. Om Trafikverket avsett att undanta konsortier från att uppfylla somliga obligatoriska krav hade detta behövt anges på ett tydligare sätt i upphandlingsdokumentet. De krav på bolagsbildning som ställs för ett konsortium kan inte likställas med ett åtagande för annans kapacitet eftersom åtagandena är avsedda att visa om viss leverantör uppfyller samtliga kvalificeringskrav innan det kan bli fråga om tilldelning.

De omständigheter Trafikverket anför i kammarrätten utöver frågan om åberopande av ett annat företags kapacitet omfattas av preklusion. Om kammarrätten ändå beaktar de senare omständigheterna anför bl.a. följande. TSO:s referensintyg utvisar inte vilka kontraktarbeten som bolaget har utfört tidigare. TSO har inte styrkt sin erfarenhet av kravställda arbeten eller arbetsmoment genom referensintyget. Genom att godkänna det referensintyget, trots att det inte framgår om TSO har efterfrågad erfarenhet eller inte, har Trafikverket agerat i klar strid med likabehandlingsprincipen

och transparensprincipen. Detta gäller särskilt med hänsyn till att Trafikverket har förkastat ett anbud från en annan leverantör eftersom denne saknat arbetsbeskrivningar i referensuppdrag som innefattat samtliga efterfrågade arbetsmoment. Det senare är en uppgift som Rover inte är förhindrad att föra fram i kammarrätten. Rover hade nämligen inte möjlighet att göra detta i förvaltningsrätten eftersom bolaget fick del av den andra leverantörens referensintyg först efter förvaltningsrättens dom. Dessutom är det fråga om bevisning som därmed inte omfattas av preklusion. TSO och Infranord har därmed inte visat att de vare sig tillsammans eller var för sig uppfyller kraven på teknisk och yrkesmässig kapacitet och förmåga.

Referensintyget avseende TSO innehåller inte telefonnummer till representant för tidigare beställare och uppfyller inte kravet på elektronisk signatur. Trafikverket har därutöver, i strid med upphandlingsdokumentet och de grundläggande principerna, tillåtit konsortiet att komplettera sitt anbud, däribland med MBL-blankett för TSO. Dessa kompletteringar har inte lämnats in inom föreskriven tid. Infranord har inkommit med en delleverans av begärda handlingar inom begärd tid, men med hänsyn till att det saknas uppgifter i en MBL-blankett för TSO, som senare bytts ut mot en helt ny blankett, har konsortiet tillåtits komma in med kompletteringar långt efter utsatt tid. Det kan även konstateras att den ursprungliga MBL-blanketten inte har innehållit samtliga efterfrågade uppgifter och därmed inte uppfyllt de obligatoriska kraven, bl.a. uppgifter om vilket kollektivavtal som företaget är bundet av samt vilka försäkringslösningar som finns för personalen. I blanketten har efterfrågats vilket/vilka kollektivavtal som finns och TSO har inte lämnat den information som efterfrågats. Det Rover för fram i den här delen är inte nya omständigheter i förhållande till det som gjorts gällande tidigare.

Infranord och TSO har inte på ett tillfredsställande sätt kompletterat med de övriga handlingar som Trafikverket begärt. Det har inte lämnats in någon

godtagbar uppgift om erbjuden säkerhet, säkerhetsplan och uppgifter om dokumenterade arbetssätt. Vinnande anbud borde även av denna anledning ha förkastats.

Anbudens giltighetstid har löpt ut den 31 mars 2024 och Trafikverket har inte vänt sig till Rover angående förlängning av giltighetstiden. Anbudens giltighetstid kan enbart förlängas om samtliga anbudsgivare tillfrågas, det räcker inte med att Infranord fått en sådan förfrågan. Trafikverket har alltså gjort sig skyldigt till brott mot likabehandlingsprincipen. Vidare har Trafikverket inte vänt sig till TSO. Den person hos Infranord som accepterat förlängningen kan inte anses behörig att företräda konsortiet eftersom det endast är Infranords VD som är behörig att företräda konsortiet i upphandlingen. Det framgår av en tidigare ingiven fullmakt. Någon giltig förlängning har således inte skett och upphandlingen måste därför göras om.

Trafikverket anför i huvudsak följande till stöd för sin inställning.

Konsortiets anbud brister inte i förhållande till kravet om återopande av andra företags kapacitet. Varken i upphandlingsdokumentet eller lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, LUF, finns en skyldighet för konsortium att ge in sådana åtaganden för respektive konsortiemedlem. Konsortiemedlemmarna ska inför kontraktstecknandet genomgå en särskild bolagsbildning som medför solidariskt ansvar för konsortiets förpliktelser, vilket är väsentligt mer långtgående än att lämna in särskilda åtaganden. I målet står det klart att den kravställda kapaciteten finns hos konsortiet som helhet.

Vad Trafikverket anför i kammarrätten omfattas inte av preklusion. Det är inte fråga om nya omständigheter och i vart fall har Trafikverket haft giltig ursäkt att inte återropa omständigheterna tidigare eftersom myndigheten först i kammarrätten beretts tillfälle att yttra sig över Rovers sista skrivelse i förvaltningsrätten.

Vad Rover å sin sida yttrat om Trafikverkets bedömning avseende en annan anbudsgivares referensuppdrag utgör omständigheter som omfattas av preklusion. Det har inte kommit fram hinder för Rover att åberopa den omständigheten i förvaltningsrätten, eller att bolaget haft giltig ursäkt att inte göra det. Rover har även först i kammarrätten gjort gällande att de svar som lämnats i MBL-blanketten inte uppfyllt tillräcklig precision. Rover har i förvaltningsrätten endast gjort gällande att aktuella uppgifter i MBL-blanketten har saknats, vilket nu ersatts med en helt ny omständighet som också omfattas av preklusion. Dessutom stämmer det inte att den ursprungliga blanketten saknade flera obligatoriska uppgifter. Blanketten var fullständigt ifylld men Trafikverket efterfrågade preciseringar av vissa uppgifter vilket utgjorde ett tillåtet förtydligande av redan lämnad uppgift enligt 4 kap. 8 § LUF.

Konsortiet har redovisat referensuppdrag som uppfyller samtliga krav i upphandlingen. Det framgår direkt av ordalydelsen i referensintyget. Referensintyget avseende TSO innehåller samtliga begärda uppgifter och är elektroniskt signerat. På grund av sekretess har ett telefonnummer inte lämnats ut och på grund av maskeringen av dokumentet har Rover inte heller kunnat ta del av underskriftscertifikatet. Eftersom Trafikverket inte kunde verifiera den elektroniska signaturen har verket inhämtat ett intyg med egenhändigt undertecknade från TSO.

Trafikverket har inte tillåtit kompletteringar i strid med LUF eller upphandlingsdokumentet. Trafikverket har framställt två olika begäran om kompletteringar för konsortiets anbud vid två olika tidpunkter. Trafikverket har den 25 oktober 2023 begärt att konsortiet inom fem arbetsdagar skulle komplettera sitt anbud avseende uteslutningsgrunder och kvalificeringskrav. Konsortiet har kommit in med begärda uppgifter inom fem arbetsdagar; för Infranord den 30 oktober och för TSO den 1 november 2023. Trafikverket har den 31 oktober 2023 begärt att konsortiet inom fem nya arbetsdagar ska komplettera sitt anbud med bl.a. en MBL-blankett för TSO. Uppgifter om

kontroll enligt MBL utgör vare sig bevis kopplat till någon uteslutningsgrund eller något kvalificeringskrav. Konsortiet har samma dag inkommit med efterfrågade uppgifter och Trafikverket har senare ställt ett antal kompletterande frågor och begärt förtydliganden rörande MBL-blanketten, men den ursprungliga blanketten var fullständigt ifylld. Trafikverket har begärt att frågorna skulle besvaras genom en uppdaterad version av blanketten, vilken lämnades in inom fem arbetsdagar från begäran. Konsortiet har alltså inkommit med samtliga begärda uppgifter inom rätt tid, dels för begäran den 25 oktober, dels för begäran den 31 oktober 2023.

Konsortiets uppgift om säkerhet, säkerhetsplan och uppgift om dokumenterade arbetssätt uppfyller ställda krav. Rover har inte visat att Trafikverket agerat i strid med LUF eller de grundläggande principerna genom att beakta lämnade kompletteringar.

Trafikverket har frågat konsortiet om giltighetstiden för dess anbud kan förlängas till och med den 30 juni 2024. Den 15 februari 2024 har konsortiet bekräftat att anbudstiden förlängs i enlighet med myndighetens förfrågan. Anbudet var således giltigt när tilldelningsbeslut fattades och är det alltjämt.

Sammanfattningsvis saknas skäl att förkasta vinnande anbud. Trafikverket har agerat i enlighet med lagen och de grundläggande upphandlingsprinciperna. Rover har därmed inte lidit, eller kan komma att lida, skada i den mening som avses i 20 kap. 6 § LUF.

Till stöd för sin inställning har Trafikverket bl.a. kommit in med maskerade referensintyg avseende TSO och e-postmeddelanden som skickats mellan Trafikverket och konsortiets mejladress gällande förlängning av anbudets giltighetstid.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrättens utredningsskyldighet

Enligt 8 § förvaltningsprocesslagen (1971:291) ska rätten se till att målet blir så utrett som dess beskaffenhet kräver.

Rover lämnade in ett yttrande med nio bilagor till förvaltningsrätten, varigenom bolaget återopade ett stort antal nya grunder till stöd för sin talan. Förvaltningsrätten avgjorde därefter målet och avslog ansökan om överprövning utan att ha berett Trafikverket tillfälle att yttra sig över inlagorna, trots att uppgifterna hade betydelse för utgången i målet. Förvaltningsrätten har således brustit i sin utredningsskyldighet. Denna brist har dock avhjälpes genom att Trafikverket fått tillfälle att yttra sig över handlingarna i kammarrätten. Det finns därför inget hinder mot att kammarrätten prövar målet i sak.

Förlängning av anbuds giltighetstid

Enligt Trafikverket har konsortiet förlängt giltighetstiden för sitt anbud till och med den 30 juni 2024. Rover har gjort gällande att det inte är en behörig person för konsortiet som accepterat förlängningen. Kammarrätten konstaterar att Rover inte presenterat någon annan utredning till stöd för den uppfattningen än den i förvaltningsrätten ingivna fullmakten. Fullmakten motsäger dock inte att en annan företrädare för konsortiet än Infranords VD är behörig att acceptera förlängningen. Skäl att ifrågasätta Trafikverkets uppgift om att konsortiet har förlängt giltighetstiden för sitt anbud har därför inte framkommit.

Rover menar också att det faktum att Trafikverket inte har vänt sig till alla anbudsgivare och tillfrågat dem om en förlängning strider mot lika-behandlingsprincipen och medför att någon faktisk förlängning av

giltighetstiden inte kan anses ha skett. Fråga är därmed om Rover, genom att inte ha blivit tillfrågad om en förlängning, har lidit eller kunnat lida skada och om upphandlingen därför ska göras om. Giltighetstiden för konsortiets anbud förlängdes först efter tilldelningsbeslutet och Rovers anbud hade förkastats på grund av att det inte uppfyllt alla obligatoriska krav. Vad Rover anfört medför enligt kammarrättens mening därmed inte att bolaget har kunnat lida skada genom att inte tillfrågas om en förlängning av anbudstiden. Det saknas därmed skäl att göra om upphandlingen på den här grunden.

Preklusion

Enligt 20 kap. 5 c § LUF får en omständighet som part åberopar till grund för sin talan först i kammarrätten beaktas av rätten endast om parten gör sannolikt att den inte har kunnat åberopa omständigheten i förvaltningsrätten eller annars har haft giltig ursäkt att inte göra det.

Rover har gjort gällande att Trafikverket åberopat nya omständigheter i kammarrätten som inte ska beaktas av rätten på grund av preklusion.

Som kammarrätten redogjort för ovan har Trafikverket i förvaltningsrätten inte getts tillfälle att bemöta Rovers yttrande med bilagor innan målet avgjorts av domstolen. Eftersom Trafikverket därmed inte har kunnat åberopa dessa nya omständigheter i förvaltningsrätten omfattas inte omständigheterna av preklusion. Kammarrätten kommer därför att beakta dessa omständigheter.

Trafikverket har å sin sida gjort gällande att Rover åberopar nya omständigheter i kammarrätten som omfattas av preklusion. Det avser dels TSO:s MBL-blankett, dels att Trafikverket brutit mot likabehandlingsprincipen genom att förkasta ett anbud av en annan leverantör på grund av motsvarande brister som i TSO:s referensintyg.

Kammarrätten anser att Rovers senare påståenden om att MBL-blanketten initialt inte innehöll tillräckligt preciserade uppgifter inte avser några nya omständigheter, utan att det i stället är en utveckling av det resonemang som fördes fram i förvaltningsrätten. Kammarrätten kommer därmed att beakta vad Rover anfört avseende bristerna gällande TSO:s MBL-blankett.

Kammarrätten konstaterar däremot att Rovers argumentation avseende Trafikverkets hantering av en annan anbudsgivares anbud innebär att bolaget i kammarrätten har åberopat en ny omständighet till grund för sin talan. Rover har inte visat att man tagit del av den leverantörens referensintyg först efter preklusionsfristens utgång av en orsak som inte kan lastas Rover. Det har därmed inte kommit fram att det funnits något hinder för Rover att redan i förvaltningsrätten åberopa omständigheten eller att bolaget annars har haft giltig ursäkt att inte göra det. Vad Rover anfört i denna del kommer därmed inte att beaktas med anledning av preklusion.

Krav på åtagande vid åberopande av annans kapacitet

Kammarrätten bedömer, i likhet med förvaltningsrätten, att det inte går att utläsa något krav om att medlemmarna i ett konsortium behöver lämna in åtaganden avseende varandras tekniska och yrkesmässiga kapacitet för att kunna bedömas som helhet utifrån ställda kvalificeringskrav i upphandlingen. Vad Rover anfört i denna del innebär därmed inte att konsortiets anbud brustit i förhållande till något obligatoriskt krav i upphandlingen.

Brister i referensintyg

Det Rover anfört om formella brister i TSO:s referensintyg avseende avsaknad av telefonnummer, elektronisk signering och underskriftscertifikat har Trafikverket bemött i kammarrätten. Kammarrätten anser att det inte

framkommit skäl att betvivla Trafikverkets uppgifter om att dokumentet initialt innehållit efterfrågade uppgifter.

Rover har även gjort gällande att TSO:s referensintyg inte uppfyller de obligatoriska kraven i upphandlingsdokumentet gällande referensuppdrag. Trafikverket motsätter sig detta och anför att referensintyget innehåller de kravställda uppgifterna och att det inte heller i övrigt framgår att intyget innehåller felaktig information. Kammarrätten konstaterar att referensintyget uppfyller de kvalificeringskrav som Rover ifrågasatt. Det av TSO åberopade referensuppdraget har visserligen utförts i konsortium men utifrån ordalydelsen i referensintyget framgår att TSO utfört de arbeten som omnämns. Något skäl att ifrågasätta den uppgiften har inte framkommit. Det saknas därmed skäl för att ingripa i upphandlingen.

Otillåten komplettering av anbudsgivare

Rover har gjort gällande att konsortiets nödvändiga kompletteringar inte lämnats in i rätt tid, och att Trafikverket därefter agerat i strid med LUF genom att tillåta en otillåten rättelse av anbudet genom att TSO inkommit med en ny MBL-blankett.

Enligt 4 kap. 8 § LUF får en upphandlande enhet tillåta eller begära att en leverantör förtydligar eller kompletterar en handling som leverantören har gett in. En sådan åtgärd ska vara förenlig med principerna om lika-behandling och öppenhet.

Av de administrativa föreskrifterna, AFB.5, framgår att kraven i AFB.51 och AFB.52 behöver vara uppfyllda för att ett anbud ska kunna antas. Om en egen försäkran, ESPD, lämnas får dock bevis avseende uteslutningsgrunder och kvalificeringskrav lämnas in först på beställarens begäran.

Enligt kammarrätten står det klart att Trafikverket vid ett tillfälle, den 25 oktober 2023, begärt in kompletteringar från Infranord och TSO endast avseende uteslutningsgrunder och kvalificeringskrav i enlighet med upphandlingsdokumentet, och att konsortiet som helhet har efterkommit begäran i rätt tid.

Vad gäller uppgifter om kontroll enligt 38–40 §§ MBL framgår av de administrativa föreskrifterna, AFB.314, att uppgifterna ska lämnas in på beställarens begäran inom fem arbetsdagar under förutsättning att anbudsgivaren inte redan lämnat in de aktuella uppgifterna. Vidare följer av de administrativa föreskrifterna, AFB.5, att avsaknad eller brister avseende nyss nämnda uppgifter inte innebär att ett anbud kan uteslutas eller att det avser ett obligatoriskt krav som måste vara uppfyllt för att anbudet ska antas, vilket även Trafikverket påpekat. Av upphandlingsdokumentet framgår alltså att eventuella brister eller otydligheter gällande efterfrågade uppgifter aldrig kan leda till att konsortiets anbud ska förkastas. Fråga är då om Rover riskerar att lida skada på grund av Trafikverkets hantering. Kammarrätten konstaterar att Trafikverkets agerande eller konsortiets kompletteringar gällande MBL-blanketten inte påverkar Rovers möjligheter att tilldelas kontrakt eftersom bolagets anbud förkastats då det inte uppfyllt samtliga obligatoriska krav. Rover har därmed inte visat att bolaget lidit eller riskerar att lida skada. Det saknas därför skäl att ingripa i upphandlingen på denna grund.

Uppgift om erbjuden säkerhet, säkerhetsplan och uppgifter om dokumenterade arbetssätt

Kammarrätten anser att Rover inte visat att konsortiets anbud brustit i någon del vad gäller dessa inlämnade uppgifter. Skäl att ingripa i upphandlingen har därför inte framkommit.

Sammanfattning

I målet har inte framkommit att Trafikverket agerat i strid med LUF eller någon av de grundläggande upphandlingsprinciperna med följd att Rover därigenom lidit eller kan komma att lida skada. Överklagandet ska därför avslås.

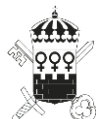
HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (KR-09).

Mats Törnered
kammarrättslagman
ordförande

Natalie Kramer
kammarrättsråd

Annika Åhlin
kammarrättsråd
referent

Anton Selander
kammarrättsfiskal
föredragande

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN****DOM**
2023-12-19
Meddelad i FalunMål nr
4790-23**SÖKANDE**

Rover Infraestructuras SA, A28111607
Ombud: Advokat Sylvia Lindén och biträdande jurist Louise Ljöstad
Kilpatrick Townsend & Stockton Advokat KB

MOTPART

Trafikverket
Ombud: Advokat Johanna Jonsson, Mannheimer Swartling Advokatbyrå AB

SAKEN

Upphandling inom försörjningssektorerna

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Trafikverket genomför, genom ett öppet förfarande enligt lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, LUF, upphandlingen ”Västlänken E06 BEST Del 1 - Entreprenad Västlänken” med ärendenummer KOM-412985. Av tilldelningsbeslutet med tillhörande protokoll från den 10 november 2023 framgår att tre anbud inkommit i upphandlingen, att enbart Infranord AB har ansetts uppfylla samtliga obligatoriska krav samt att Trafikverket efter anbudsutvärdering har antagit Infranords anbud.

Rover Infraestructuras SA (Rover) ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen ska göras om. Rover framför bl.a. följande. Enligt AFB.52 i de administrativa föreskrifterna har anbudsgivare möjlighet att åberopa andra företags kapacitet för att uppfylla kvalificeringskrav. För det fall att anbudsgivare åberopar andra företags kapacitet ska anbudsgivaren med anbudet tillhandahålla ett åtagande eller på annat sätt visa att denne kommer att förfoga över de nödvändiga resurserna när kontraktet ska fullgöras. Infranord har tillsammans med sitt anbud lämnat in en egen försäkran (ESPD). Av denna

framgår att Infranord förlitar sig på andra företags kapacitet. Infranord har även lämnat in en ESPD för det franska företaget TSO. Av denna framgår att det är detta företags referensuppdrag som används för att uppfylla kravet på teknisk och yrkesmässig kapacitet och förmåga. Eftersom Infranord inte lämnat in något åtagande från TSO, eller på annat sätt visat att Infranord kommer att förfoga över de nödvändiga resurserna från TSO när kontraktet ska fullgöras, uppfyller Infranord inte samtliga obligatoriska krav.

Trafikverket anser att ansökan ska avslås och framför bl.a. följande. Anbud i upphandlingen har lämnats, inte av Infranord ensamt, utan av Infranord i konsortium med TSO. Möjligheten att lämna anbud i grupp enligt 4 kap. 5 § LUF är ett sätt för leverantörer att samarbeta kring lämnandet av anbud i en upphandling. Denna möjlighet skiljer sig från möjligheten enligt 14 kap. 11 § LUF för en leverantör att åberopa andra företags kapacitet för att uppfylla kvalificeringskrav, vilket är ett annat sätt för leverantörer att samarbeta kring lämnandet av anbud och som regleras i ett annat kapitel i LUF. Att leverantörer lämnar anbud i grupp är alltså inte samma sak som att en leverantör åberopar ett annat företags kapacitet. I det aktuella fallet har Trafikverket i AFB.3 föreskrivit vad som gäller avseende anbud som lämnas av konsortier. I fråga om uppfyllandet av krav på teknisk och yrkesmässig kapacitet och förmåga har inga särskilda krav angivits i AFB.3. Till uppfyllande av dessa kvalificeringskrav har konsortiet bl.a. gett in bevis för ett referensuppdrag utfört av TSO och två referensuppdrag utförda av Infranord. Att detta är ett sätt att uppfylla de i upphandlingen ställda kvalificeringskraven rörande teknisk och yrkesmässig kapacitet och förmåga som är helt förenligt med de obligatoriska kraven i upphandlingen framgår av det faktum att det i AFB.3 inte ställts några närmare krav på hur konsortier som deltar i upphandlingen ska uppfylla den typen av krav. Det förhåller sig alltså inte på det sättet som Rover gör gällande att Infranord har åberopat TSO:s kapacitet, enligt AFB.52 och jämlikt 14 kap. 11 § LUF, för att uppfylla ställda kvalificeringskrav i aktuella avseenden. Därmed har det inte förelegat någon skyldighet för Infranord att enligt vad som anges under

AFB.52 ge in något åtagande från TSO. Kravet har inte varit tillämpligt på konsortiets anbud.

Rover genmäler i yttrande bl.a. följande. Det finns ingenting i upphandlingsdokumenten som talar för att en anbudsgivare som lämnar anbud som konsortium inte skulle behöva tillämpa bestämmelserna om åberopande och åtagande av kapacitet. Tvärtom talar det faktum att åtagande krävs även om anbudsgivare och åberopat företag ingår i samma koncern för att samma regler ska gälla för anbudsgivare som ingår i samma konsortium. Något undantag från de allmänna bestämmelserna om åberopande och åtagande av kapacitet i AFB.52 nämns inte i AFB.3. Följaktligen gäller dessa bestämmelser såväl för konsortier som för alla andra anbudsgivare. Infranord har lämnat in tre referensuppdrag: två som har utförts av Infranord och ett som har utförts av TSO. Samtliga referensuppdrag har behövts för att uppfylla kravet på teknisk och yrkesmässig kapacitet och förmåga. Inget av dessa två företag har ensam den tekniska och yrkesmässiga erfarenhet som krävs för att kvalificera sig i upphandlingen. Enligt beviskravet i AFB.522 ska anbudsgivaren lämna in uppgifter om genomförda referensobjekt och uppgifterna ska utvisa att anbudsgivaren uppfyller kraven på referensobjekt. Det referensobjekt som utförts av TSO har inte utförts av TSO ensam utan i ett konsortium tillsammans med tre andra företag. En leverantör kan inte, för att visa att den har den efterfrågade erfarenheten, åberopa arbeten som har gjorts av andra medlemmar i en grupp, i vilka aktören inte har deltagit. Det kan inte utläsas av intyget vilka kontraktsarbeten respektive konsortiedlem har utfört. Utifrån uppgifterna i intyget har TSO inte förmått visa att TSO själv har erfarenhet av momenten beskrivna i intyget. Det är heller inte sannolikt att TSO ensam skulle ha utfört dessa arbeten utan de andra företagens medverkan. Vad referenspersonen anser om just TSO:s utförande framgår inte. Eftersom TSO varken har åberopat kapacitet från de tre andra företagen eller lämnat in något åtagande från dessa, har TSO och Infranord inte visat att de uppfyller ställda krav. Infranord och TSO har angett i sina respektive ESPD att de förlitar sig på andra företags kapacitet i

upphandlingen. De har då varit skyldiga att lämna in ett åtagande från dessa företag tillsammans med anbudet.

Av referensintyget framgår inte att uppdraget innefattat platsbyggnation av spårväxlar/kryssväxlar inklusive platsgjuten banöverbyggnad i järnvägstunnel alternativt tunnelbana enligt punkterna 2 och 3 i AFB.522. Intyget har inte heller innehållit något telefonnummer till representanten för beställaren. Att ange detta har varit obligatoriskt. Intyget förefaller vidare vara försett med en elektronisk stämpel. Detta var inte tillåtet enligt AFB 31. Även för det fall intyget skulle anses ha signerats elektroniskt har intyget inte varit försett med ett underskriftscertifikat, vilket har varit obligatoriskt. Anbudet borde därför ha förkastats. Trafikverket har, efter det att referensintyget gavs in, gett Infranord möjlighet att komplettera sitt anbud med ett referensintyg som är manuellt signerat. Detta med motiveringen att Trafikverket inte har kunnat verifiera den elektroniska signaturen. Eftersom det första intyget inte var försett med ett underskriftscertifikat vid tidpunkten för inlämnandet och således inte uppfyllde obligatoriska krav saknar det betydelse att Infranord i efterhand har inkommit med ett manuellt signerat intyg. Denna komplettering kan inte läka bristen.

Trafikverket har den 25 oktober 2023 berett Infranord tillfälle att inkomma med vissa uppgifter inom fem arbetsdagar med hänvisning till AFB.314. Trafikverket har den 31 oktober 2023 påmint Infranord om att Infranord även måste inkomma med uppgifter om kontroll enligt 38-40 §§ MBL vad gäller TSO. Infranord har den 31 oktober 2023 inkommit med MBL-blanketten ifylld av TSO. Av skriftväxlingen mellan Infranord och Trafikverket samt av den ifyllda MBL-blanketten framgår dock att blanketten saknat flertalet obligatoriska uppgifter. Trafikverket har, efter det att blanketten lämnats in, påtalat för Infranord att det saknas uppgifter i blanketten. Infranord har därefter inkommit med en ny blankett med nya uppgifter. Denna blankett har Infranord inkommit med först den 6 november 2023. Uppgifterna har därmed inkommit för sent. Det står klart att Trafikverket har ansett att Infranord, genom den

blankett som ursprungligen lämnades in, inte har uppfyllt obligatoriska krav. Genom att tillåta en komplettering med nya sakuppgifter som har behövts för att Infranord ska uppfylla obligatoriska krav har Trafikverket agerat i strid med likabehandlingsprincipen. De uppgifter som TSO har kompletterat sin MBL-blankett med är motstridiga och utgör inte svar på de frågor som ställts i blanketten. Även av denna anledning finns skäl att förkasta Infranords anbud.

Infranord har, som uppgift om erbjuden säkerhet i AFB.314, endast lämnat in ett samarbetsintyg från Trygg-Hansa. Intyget utgör inte någon garanti om säkerhet, och det framgår inte heller att intyget avser aktuell upphandling. Någon motsvarande handling för TSO tycks inte ha lämnats in. För det fall anbudet har lämnats i konsortium mellan Infranord och TSO så innebär detta att samtliga uppgifter som Trafikverket har efterfrågat i AFB.314 har behövts lämnas in för båda konsortiemedlemmar för att anbudet ska uppfylla samtliga obligatoriska krav. Vad gäller säkerhetsplanen har Rover inte fått ta del av denna från Trafikverket. Rover har dock fått ta del av två bilagor till säkerhetsplanen. Båda dessa bilagor avser enbart Infranord. Det går således att dra slutsatsen att Infranord inte heller har inkommit med en säkerhetsplan för TSO. Vad gäller uppgifterna om dokumenterade arbetssätt har Infranord varken inkommit med dessa för sig själv eller för TSO. Rover har hos Trafikverket begärt att få ta del av Infranord och TSO:s kompletta anbud. Uppgifterna om dokumenterade arbetssätt återfinns inte bland de handlingar som Rover har fått ta del av eller bland de handlingar som Trafikverket har bedömt omfattas av sekretess. Slutsatsen får därför dras att dessa handlingar inte har lämnats in. Infranord och TSO har inte lämnat in samtliga efterfrågade handlingar. Anbudet borde även av denna anledning ha förkastats.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Rättsliga utgångspunkter

En huvudprincip i mål om överprövning av en upphandling är att det är den part som gör gällande att en upphandling är felaktig som, på ett klart och tydligt sätt, ska ange vilka omständigheter denne grundar sin talan på (se RÅ 2009 ref. 69). Om den upphandlande enheten brutit mot någon bestämmelse i LUF och detta medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten enligt 20 kap. 6 § första stycket samma lag besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts. De grundläggande principerna anges i 4 kap. 1 § LUF och innebär att upphandlande enheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Vid en prövning mot principerna för offentlig upphandling har, framför allt med hänsyn till likabehandlingsprincipen, en upphandlande enhet ansetts ha handlat rätt när den förkastat ett anbud som inte uppfyllt ett obligatoriskt krav (I) och felaktigt när enheten godtagit ett anbud med bortseende från ett sådant krav (II) (se HFD 2016 ref. 37). Anbud som inte överensstämmer med upphandlingsdokumenten, exempelvis på grund av bristande kravuppfyllelse, får inte utvärderas. Principerna om likabehandling och transparens förutsätter att anbuden är förenliga med upphandlingsdokumenten för att garantera en objektiv jämförelse mellan lämnade anbud (se t.ex. EU-domstolens avgörande i mål nr C-243/89, Stora Bält).

Rättens bedömning

Rover har i målet gjort gällande att anbudet från Infranord rätteligen borde ha förkastats i upphandlingen. Rover har till stöd för detta i huvudsak fört fram att Infranord brister i uppfyllelse av flera obligatoriska krav samt att Infranord tillåtit att komplettera sitt anbud i strid med likabehandlingsprincipen.

En anbudsgivare har enligt AFB.52 i de administrativa föreskrifterna möjlighet att åberopa ett annat företags kapacitet för uppfyllande av kvalificeringskrav. I sådant fall ska anbudsgivaren med anbudet tillhandahålla ett åtagande från företaget i fråga eller på annat sätt visa att anbudsgivaren kommer att förfoga över de nödvändiga resurserna när kontraktet ska fullgöras. Ett sådant åtagande krävs även om anbudsgivare och åberopat företag ingår i samma koncern.

Av de handlingar som tillförts målet framgår med tydlighet att Infranord har i konsortium med företaget TSO (i det följande benämnt konsortiet) inlämnat ett gemensamt anbud i upphandlingen enligt 4 kap. 5 § LUF. Vid ett eventuellt kontrakt-tecknande blir således både Infranord och TSO kontraktspart vid utförande av det upphandlande uppdraget. Det framgår vidare att konsortiet har åberopat referensuppdrag som utförts av Infranord och referensuppdrag som utförts av TSO. Rover har framfört att kravet på åtagande, såsom föreskrivs i AFB.52, även ska tillämpas på anbudsgivare som lämnat anbud som konsortium innebärande att Infranord haft att inlämna ett åtagande från TSO för uppfyllande av kravet på teknisk och yrkesmässig kapacitet och förmåga. Det kan understrykas att kravet på åtagande i AFB.52 gäller situationen då en anbudsgivare åberopat ett annat företags kapacitet. Särskilda krav som gäller för anbud som lämnas av konsortium återfinns i stället i AFB.3.

För anbud som lämnas av konsortium, gäller följande:

- En leverantör får endast ingå i ett (1) konsortium.
- En konsortiemedlem får inte lämna ett enskilt anbud.
- Av anbudet ska framgå en avsiktsförklaring att ingå i konsortium.
- Konsortiets anbud ska undertecknas av behöriga företrädare för alla konsortiemedlemmar alternativt av en medlem med fullmakter från övriga medlemmar. Fullmakterna ska i så fall inges på beställarens begäran.
- Det som gäller avseende uteslutningsgrunder m.m. enligt AFB.51 med underrubriker gäller för var och en av konsortiemedlemmarna.
- Det som gäller avseende ESPD enligt AFB.5 gäller för var och en av konsortiemedlemmarna.
- En av konsortiemedlemmarna måste på egen hand uppfylla samtliga krav på ekonomisk ställning enligt AFB.521.
- Om konsortiet tilldelas kontrakt ska konsortiet, för att kontraktet ska kunna fullgöras på ett för beställaren godtagbart sätt, bilda handelsbolag eller, förutsatt att

konsortiemedlemmarna förbinder sig att svara solidariskt för förpliktelseerna i kontraktet, aktiebolag.

Några särskilda krav om hur ett konsortium ska uppfylla kravet på teknisk och yrkesmässig kapacitet och förmåga finns inte. Det har således inte ställts särskilda krav på att samtliga leverantörer ska uppfylla kravet på teknisk och yrkesmässig kapacitet och förmåga för det fall anbudsgivaren utgörs av en grupp leverantörer som lämnat ett gemensamt anbud. Det får således anses vara möjligt för konsortiemedlemmarna att gemensamt kunna uppfylla kravet. Av detta följer att en konsortiemedlem kan tillgodogöra sig referensuppdrag som utförts av den andra konsortiemedlemmen utan att det för den skull skulle vara fråga om åberopande av ett annat företags kapacitet (se Kamrarrätten i Göteborgs dom i mål 2473–2476-19 m.fl.). Det kan i övrigt inte utläsas av upphandlingsdokumenten att kravet på åtagande även ska gälla för anbud som lämnas av konsortium. Att tillskriva kravet en vidare innebörd än vad som uttryckligen anges i upphandlingsdokumenten skulle utgöra en överträdelse av likabehandlings- och öppenhetsprincipen (se EU-domstolens avgörande i mål nr C-27/15, Pizzo). Det kan därför, mot bakgrund av det anförda, inte anses ha ålegat Infranord att inkomma med någon åtagande från TSO enligt AFB.52.

Den fråga som härfter ska bedömas är om konsortiet genom åberopade referensuppdrag uppfyller kraven på teknisk och yrkesmässig kapacitet och förmåga i AFB.522.

Krav:

Anbudsgivaren ska ha sådan erfarenhet som behövs för att kontraktet ska kunna fullgöras enligt en ändamålsenlig kvalitetsstandard, dvs. ha genomfört minst 1 entreprenad (referensobjekt) som har innefattat:

1. Utförande av en (1) BEST-K anläggning för järnväg (Bana, El, Signal, Tele och Kanalisation samt byggnation av därvid tillhörande teknikhus) med en lägsta kontraktssumma på SEK 300 000 000:- .
2. Byggnation av ett (1) ballastfritt spårssystem längre än 3 000 meter och platsbyggnation av spårväxlar/kryssväxlar inklusive platsgjuten banöverbyggnad (så kallad slab track) i järnvägstunnel alternativt tunnelbana.

3. Byggnation av en (1) kontaktskenanläggning för tågdrift i en järnvägstunnel alternativt tunnelbana längre än 1 000 meter.
4. Installation av en (1) högspänningsanläggning (> 1000v) i en järnvägstunnel alternativt tunnelbana längre än 500 meter.
5. Installation av en (1) lågspänningsanläggning (<400v) i en järnvägstunnel alternativt tunnelbana längre än 500 meter.

Ovanstående 5 krav kan uppfyllas av ett eller flera olika referensobjekt.

Med ”ha genomfört” avses att anbudsgivaren genomfört, eller genom avtal ansvarat för utförandet av entreprenaden som kravet avser, alternativt att anbudsgivaren förfogar över egen anställd och för entreprenaden tillgänglig personal som i ansvarig ställning, såsom arbetsledare har genomfört entreprenaden. Entreprenaden kan ha genomförts som huvudentreprenad eller underentreprenad.

[...]

Bevis avseende krav:

För att styrka sin erfarenhet ska anbudsgivaren lämna in uppgifter om genomförda referensobjekt enligt AF Bilaga 3 ”Referensuppdrag”.

Uppgifterna ska utvisa att anbudsgivaren uppfyller kraven på referensobjekt enligt ovan.

Av uppgifterna ska värde, tidpunkt och namn, telefon och e-post på beställare framgå.

Uppgifterna får lämnas enbart på referensintyg enligt AF Bilaga 3 ”Referensuppdrag”.

Referensintyg ska vara undertecknat (för elektronisk signering se AFB.31) av en person som är representant för uppdragsgivaren, som ska vara annan än anbudsgivaren, med god insyn i hur entreprenaden genomförts.

Av intyget ska vidare framgå vem uppdragsgivaren är inklusive kontaktuppgifter till representanten (telefon och e-post), se AF Bilaga 3 ”Referensuppdrag”.

Rover har framfört att det referensuppdrag som utförts av TSO inte styrker att anbudsgivaren har kravställd erfarenhet med anledning av att uppdraget inte utfördes av TSO ensam utan i konsortium med tre andra leverantörer. Såvitt framkommer av arbetsbeskrivningen i referensintyget har TSO som ansvarig part utfört de arbeten som anges i intyget. TSO:s roll i åberopat referensuppdrag, och den övriga beskrivningen i intyget, innebär att TSO ska anses ha

genomfört referensuppdraget i enlighet med den definition av begreppet ”ha genomfört” som anges i upphandlingsdokumenten. Vid dessa förhållanden har det inte varit nödvändigt för konsortiet att lämna in ett åtagande från de företag som möjligtvis varit delaktiga i utförandet av det referensuppdrag som har genomförts av TSO för att konsortiet ska kunna uppfylla kvalificeringskravet.

Rover har vidare invänt att TSO:s referensintyg inte innehåller efterfrågade kontaktuppgifter till representanten för beställaren. Vid granskning av intyget bedömer rätten att det finns skäl att förmoda att beställarens kontaktuppgifter sekretessmaskerats för utomstående parter. Härutöver får de efterfrågade kontaktuppgifterna till representanten till sin karaktär anses utgöra en sidouppgift som i sig inte har någon koppling till syftet med det ställda kravet om referenser, vilket får anses vara att bedöma om anbudsgivaren har erfarenhet och kapacitet att utföra uppdraget som är föremål för upphandlingen. Även om en sådan uppgift kan fylla en funktion i förhållande till att Trafikverkets referenstagning underlättas, innebär frånvaron av en sådan uppgift inte att Trafikverket redan av den anledningen kan bedöma huruvida referensuppdraget uppfyller övriga ställda krav på referensuppdrag. Kravet som sådant är således att betrakta som ett krav av ordningskaraktär som syftar till att administrativt underlätta hanteringen av referenstagningen och som därmed inte har någon synlig funktion i konkurrenshänseende mellan anbudsgivarna. Utrymmet för att en konkurrenssnedvridning mellan anbudsgivarna skulle uppstå, om det tillåts att en brist av aktuell typ av ordningskrav inte per automatik leder till att en felande anbudsgivare utesluts, bedöms mot bakgrund av det angivna vara begränsad. Den omständigheten att TSO måhända inte har angett samtliga kontaktuppgifter till representanten kan följaktligen inte ensamt medföra att det finns skäl att förkasta konsortiets anbud från anbudsutvärderingen.

Rover har även gjort gällande att intyget förefaller vara försett med en elektronisk stämpel i strid med AFB.31 och att intyget inte varit försett med ett underskriftscertifikat. Det ställs inte upp något obligatoriskt krav på under-

skriftscertifikat för annat än en handling som signerats elektroniskt. Om Trafikverket inte kan verifiera en elektronisk signatur kan Trafikverket begära att anbudsgivaren kompletterar anbudet med handlingen i fråga egenhändigt undertecknad. Av skriftväxlingen mellan Trafikverket och Infranord framgår att Trafikverket har angett att verket inte kan verifiera den elektroniska signaturen avseende TSO:s referensuppdrag och därför ombett Infranord att komplettera anbudet med detta referensuppdrag analogt undertecknat av referensgivaren. Det finns med anledning av vad som framgår av skriftväxlingen inte skäl att ifrågasätta att referensintyget har varit elektroniskt signerat och det har heller inte framkommit några konkreta omständigheter som tyder på att signaturen inte skulle ha varit försedd med ett underskriftscertifikat i enlighet med kravställningen.

Rover har även framfört att intyget inte styrker att referensuppdraget innefattat de arbeten som krävs i punkterna 2 och 3 i AFB.522. Det framgår emellertid av intyget att referensentreprenaden är likartad den som är föremål för nu aktuell upphandling. Den relativt övergripande arbetsbeskrivningen i intyget utesluter inte förekomsten av vissa andra ingående arbeten som innefattas i en sådan entreprenad som referensuppdraget tillika upphandlingen avser. Det aktuella referensintyget med tillhörande arbetsbeskrivning får därför i tillräcklig utsträckning anses utvisa att TSO utfört de arbeten som anges i punkterna 2 och 3 i AFB.522. Annat har sammantaget inte framkommit än att konsortiet på egen hand uppfyller kravet på teknisk och yrkesmässig kapacitet och förmåga.

Trafikverket har den 25 oktober 2023 begärt Infranord att skicka in bevis avseende uteslutningsgrunder och kvalificeringskrav inom fem arbetsdagar. I begäran hänvisades till AFB.314, vari det anges följande.

Anbudsgivare ska lämna in samtliga efterfrågade uppgifter med anbudet. Om ESPD lämnats enligt AFB.5 får dock uppgifter som avser kontroll av uteslutningsgrunder och kvalificeringskrav lämnas in först på beställarens begäran.

Utöver ovanstående ska anbudsgivare på beställarens begäran inom 5 arbetsdagar inkomma med nedanstående uppgifter i upphandlingssystemet:

1. Uppgifter om kontroll enligt 38-40 §§ MBL
2. Uppgift om erbjuden säkerhet om förskott begärts i anbudet.
3. Dokumenterade arbetssätt (rutiner, flödesschema eller liknande) för att säkerställa en aktiv och systematisk riskhanteringsprocess (riskidentifiering, riskanalys, riskutvärdering och riskbehandling), se krav angivna i kravdokument TDOK 2018:0015 "Generella trafik- och elsäkerhetskrav för järnväg" samt TDOK 2016:0032 "Kvalitetsstyrning i upphandlad verksamhet – Entreprenader och Projekteringstjänster".
4. Säkerhetsplan som uppfyller krav enligt TDOK 2018:0015 "Generella trafik- och elsäkerhetskrav för järnväg". Se AF Bilaga 5 "TMALL 1263 "Säkerhetsplan Järnväg".
5. Enstaka uppgifter avseende kvalificering och utvärdering

Den 30 oktober 2023 svarade Infranord på Trafikverkets begäran om komplettering. Av meddelandet framgår att Infranord bifogat en delleverans av efterfrågade handlingar. Trafikverket har därefter den 31 oktober 2023 begärt in ytterligare uppgifter från Infranord gällande TSO. Av vad som framgår av skriftväxlingen har Infranord inkommit med samtliga begärda handlingar som avsåg bolaget inom utsatt tidsfrist, och samtliga efterfrågade uppgifter rörande både Infranord och TSO efter utsatt tidsfrist. Den sena kompletteringen får emellertid anses ha haft sin grund i att det underlag som efterfrågades har avsett ett annat företag, att dessa uppgifter inte varit tillgängliga för Infranord och att begärda kompletteringar därför rimligen legat utanför bolagets kontroll att tillhandahålla inom utsatt tidsfrist. I aktuellt fall har det inte heller krävts att efterfrågade uppgifter skulle inges tillsammans med anbudet, eller att en leverantör som inte ingett aktuella efterfrågade uppgifter i tid kan komma att uteslutas. Det finns därmed inte skäl att diskvalificera konsortiets anbud på den grunden att Infranord inkommit med samtliga begärda uppgifter först i ett senare skede. Det är i övrigt inte visat att Trafikverket genom de begärda kompletteringarna har frångått de obligatoriska krav som ställts i upphandlingen.

De omständigheter som Rover fört fram visar således inte att Trafikverket har överträtt upphandlingsdokumenten, likabehandlingsprincipen eller någon

annan bestämmelse i LUF genom att begära aktuella kompletteringar och beakta lämnade kompletteringar.

Rover har även framfört att de uppgifter som TSO har kompletterat sin MBL-blankett med är motstridiga och inte utgör svar på de frågor som ställts i blanketten. Emellertid har Rover genom sitt kortfattade anförande i denna del inte närmare redogjort för omständigheter som tydliggör i vilka avseenden den inlämnade MBL-blanketten saknar efterfrågade uppgifter och som påvisar framförd brist.

Rover har vidare framställt invändningar avseende det samarbetsintyg som Infranord, inom ramen för begäran av komplettering, har inkommit med. Den efterfrågade uppgiften avser uppgift om erbjuden säkerhet om förskott begärts i anbudet. Det inlämnade samarbetsintyget är daterat den 26 november 2023. Av intyget framgår att utfärdande av garanti sker när bolaget har fått kontrakt på arbetet. Intyget får således med klarhet anses utgöra ett intyg om erbjuden säkerhet med hänsyn till vad den efterfrågade uppgiften är avsedd att säkerställa för upphandlande enhet. Det finns med hänsyn till hur intyget är utformat inte heller skäl att ifrågasätta att utfärdandet av garanti aktualiseras för det fall att konsortiet tecknar kontrakt i upphandlingen.

Härutöver har Rover anfört att samtliga uppgifter som Trafikverket har efterfrågat har behövts lämnas in för båda konsortiemedlemmar för att anbudet ska anses uppfylla samtliga obligatoriska krav. En sådan tolkning kan inte utläsas av upphandlingsdokumenten. Det kan inte heller utläsas av skriftväxlingen mellan Infranord och Trafikverket att verket efterfrågat samtliga dokument som uppräknas i AFB.314 för båda konsortiemedlemmar. För det fall att Infranord har behövt lämna in efterfrågade handlingar för båda konsortiemedlemmarna, har det ankommit på Trafikverket att tydliggöra detta i sin begäran om komplettering. Rover har inte heller fått ta del av samtliga av konsortiets anbudshandlingar med hänvisning till sekretess. Rover har därigenom dragit

slutsatsen att samtliga efterfrågade uppgifter inte har lämnats in. Ett sådant antagande framstår som orimligt. Det har i övrigt inte framkommit tillräckliga skäl att ifrågasätta att de uppgifter som Trafikverket efterfrågat har lämnats in av Infranord och bedömts som tillräckliga.

Sammanfattningsvis har Rover inte anfört omständigheter som i tillräcklig utsträckning visar att konsortiet inte uppfyller samtliga obligatoriska krav i upphandlingen eller att Trafikverket, genom att anta konsortiets anbud, förfarit i strid med upphandlingsdokumenten, de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LUF. Skäl för ingripande enligt LUF föreligger därmed inte.

Ansökan om överprövning ska sålunda avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (FR-05)

Lennart Furufors
lagman

Föredragande juristen Jonathan Ketto har föredragit målet.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.

Hur man överklagar

KR-09

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga det till Högsta förvaltningsdomstolen. Överklagandet ska skickas till kammarrätten. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet.

I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen senast den dag tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen är en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får Högsta förvaltningsdomstolen inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Prövningstillstånd i Högsta förvaltningsdomstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta förvaltningsdomstolen ska pröva ett överklagande. Högsta förvaltningsdomstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rätts-tillämpningen att överklagandet prövas, eller
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller kammarrättens beslut. Det är därför viktigt att du i överklagandet tar med allt som du vill föra fram.

Så här gör du

1. Skriv kammarrättens namn, målnummer och beslutsdatum.
2. Förklara vilken ändring du vill ha och varför du tycker att beslutet ska ändras.
3. Förklara varför du anser att Högsta förvaltningsdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd ovan).
4. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Bifoga de skriftliga bevis du hänvisar till om de inte redan finns i målet.
5. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om hur domstolen kan nå dig: e-postadresser, postadresser,

och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.

6. Skicka eller lämna in överklagandet till kammarrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Kammarrätten kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet, och då står kammarrättens beslut fast.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar kammarrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta förvaltningsdomstolen.

Har du tidigare fått handlingar med förenklad delgivning kan även Högsta förvaltningsdomstolen skicka handlingar på detta sätt.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med kammarrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.